

Lupahakemus ja tarvittavat liitteet

1. Hakemus:

- Lupaa haetaan www.lupapiste.fi palvelussa. Palveluun voi jättää myös luonnosvaiheessa neuvontapyyntöön.
- Luvanhakijan sekä yrityksen tulee rekisteröityä Lupapisteen käyttäjäksi ensimmäisen kirjautumiskerran yhteydessä. Voit jatkossa kirjautua palveluun omalla sähköpostiosoitteella ja vapaavalintaisella salasanalla, jonka annoit rekisteröitymisen yhteydessä.
- Rekisteröintiä varten tulee tehdä tunnistautuminen Valtiokonttorin Vetuma-palvelussa joko pankkitunnistuksen tai mobiilivarmenteen avulla. Pankkitunnistuksessa on käytettävä henkilökohtaisia pankkitunnuksia. Mobiilivarmenteesta voi tiedustella mobiilioperaattorilta.
- Lupahakemuksella tulee olla Lupapisteessä osallisena kaikki rakennuspaikan haltijat tai valtakirja lisätään liitteisiin. Luvan hakija tai hänen edustaja kutsuu kaikki tarvittavat osapuolet lupahakemukselle.
- Suunnittelijat ja työnjohtajat kutsutaan osalliseksi lupahakemukselle.
- Suunnittelija lisää suunnitelmat ja rakennuksen tiedot hakemukselle.
- Samalle hakemukselle lisätään ”lisää toimenpide” – toiminnolla kaikki haettavat luvanvaraiset toimenpiteet, jotka kohdistuvat samalle rakennuspaikalle.
- Selvitys rakennushankkeen suunnittelutehtävien vaativuudesta ja suunnittelijoiden kelpoisuudesta tehtävään esitetään suunnittelijatiedoissa tai erillisellä [suunnittelijan ilmoittaminen](#) -lomakkeella.
- Suunnittelijat lisäävät omat tutkinto- ja työtodistukset omiin tietoihinsa ja julkaisevat ne lupahakemuksessa.
- Vähäiset poikkeamiset määräyksistä sekä perustelut poikkeamisille ilmoitetaan hakemuksessa.

2. Suunnitelmapiiirustukset:

- Suunnitelmat tallennetaan Lupapisteeseen pdf - tiedostona piirustusrajoiden mukaan rajattuna, todellisessa piirustuskoossa ja lukusuuntaan tallennettuna.
- Liitettäessä suunnitelmaa hankkeelle valitaan valikosta, mihin toimenpiteeseen / rakennukseen suunnitelma liittyy ja valitaan liitteen tyyppi alasetovalikosta.
- Suunnitelmapiiirustusten oikeaan alakulmaan on sijoitettava nimiö, josta tulee käydä ilmi rakennuspaikan tiedot, suunnittelijan tiedot, suunnittelijan ammattinimike, suunnittelijan allekirjoitus, päiväys, suunnitelman sisältö ja piirustuksen mittakaava. Piirustuksen oikeaan alakulmassa A4 sivulla ei saa olla muita merkintöjä kuin nimiö-tiedot.
- Suunnittelija voi allekirjoittaa suunnitelmat myös sähköisesti Lupapisteessä.
- Piirustukset on laadittava Suomen Ympäristöministeriön ohjeen YM3/601/2015 mukaisesti. Ohje löytyy www.ym.fi sivustolta [rakentamismääräyskokoelmat](#)

PÄÄPIIRUSTUKSET:

- **Asemapiirros** 1:200 tai (1:500).
Esitetään olemassa olevat / tulevat korkeusasemat korkeuskäyriin ja lukemin, rakennusten lattiakorkeo, sokkelikorkeus (korkeusjärjestelmä +N2000 ilmoitetaan). Tarvittaessa laaditaan erillinen pihantasaussuunnitelma. Pihamaajärjestelyt esitetään, kuten esim. ajoliittymät, kulkuväylät ja leikkialueet, istutusalueet, aidat ja tukimuurit, jätesäiliöt ja –katokset, hulevesien käsittely, esteettömään sisäänkäyntiin varautuminen, vesi- ja viemäriiliittymien paikat, rakennuspaikan jätevesijärjestelmät, energiakaivon sijainti, rakennuksen etäisyydet rajoihin ja muihin rakennuksiin, osastointimerkinnot.
- **Pohjapiirros** jokaisesta kerroksesta ja tasosta 1:100 tai 1:50
- **Leikkauspiirros** 1:100 tai 1:50 (esitetään mm. korkeudet, rakenteet selvitysteksteineen)
- **Julkisivupiirros** kaikista sivuista 1:100 tai 1:50 (esitetään mm. pintamateriaalit, värit, ilmansuunnat, esitetään maanpinta tontin rajoille asti, katujulkisivuissa esitetään myös naapureiden rakennukset)

HAKIJA, SUUNNITTELIJA JA RAKENNUSPAIKKA:

- **Rakennuspaikan hallinnasta selvitys** (esim. vuokrasopimus, kauppakirja, lainhuutotodistus, lahjakirja, jäljennös perukirjasta, hallinnanjakosopimus, yhtiöiden kaupparekisteriote ja hallituksen kokouksen pöytäkirjaote rakentamispäätöksestä, rasiustodistus)
- **Valtakirja** (valtakirjalla voi rakennuspaikan haltija valtuuttaa toisen henkilön hakemaan/allekirjoittamaan lupahakemuksen. Luvanhakijaksi kirjataan hakemukseen kuitenkin aina rakennuspaikan haltija.)
- **Suunnittelijatietojen ilmoittaminen** (ilmoitetaan Lupapisteen hakemuksella ja kutsutaan suunnittelija osapuoleksi lupapisteessä lupahakemukselle tai liitteeksi rakennusvalvonnan lomake **Suunnittelijan ilmoittaminen**)
- **Asemakaava-alueilla tonttikartta tai haja-asutusalueilla ote kiinteistörekisteristä karttaliitteineen tai lohkomiskartta.** (tonttikartat tilataan Mikkelin kaupungin mittaus- ja kiinteistöt yksiköstä tai pyydä Lupapisteen keskustelussa liitettävä. Haja-asutusalueen kartat saa Etelä-Savon maanmittaustoimistosta. Kartat ovat maksullisia)

MUUT LIITTEET:

- **Selvitys naapureiden kuulemisesta** (*erillinen lomake tai kutsutaan naapurit tutustumaan hankkeeseen Lupapisteessä. Pyydä tarvittaessa rakennusvalvontaa merkitsemään kuultavat naapurit*). Naapureiden kuulemisen allekirjoittavat **kaikki naapurikiinteistön rakennuspaikan haltijat**. Rakennusvalvonta voi hoitaa kuulemisen, tästä veloitetaan rakennusvalvonnan taksassa määritelty maksu.

Naapurin suostumus on esitettävä kuulemislomakkeella poikettaessa vähäisessä määrin asemakaava- tai muista määräyksistä.

Esim. rakennettaessa neljää / viittä metriä lähemmäksi naapurin rajaa. Suostumus esitetään naapurin kuulemislomakkeessa tai erillisellä liitteellä.

Rakennushankkeen vireillöolosta on lisäksi tiedotettava rakennuspaikalla: kyltti (vähintään 400 mm x 600 mm), josta selviää rakennushankkeeseen ryhtyvän nimi, hankkeen laatu, puhelinnumero yms.

Mikäli rakennustyö halutaan **aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta eli 14 vuorokauden valitusajan aikana, on aloittamisoikeus haettava kirjallisesti**. Hakemus on perusteltava ja siihen on saatava naapureiden suostumus. Aloitustuvan käsittely on maksullinen.

- **Rakennetapaselostus** / selvitys perustamisolosuhteista yms.
- **Aitapiirustus** (*Aidasta julkisivupiirros 1:20, jossa esitetään korkeus, materiaalit ja väri*)
- **Selvitys energiakaivosta** (*voidaan esittää asemapiirustuksessa paikka, syvyys, kaltevuuskulma, käytetty lämmönsiirtoaine, halkaisija, etäisyys rajaan tai naapurin energiakaivoon*)
- **Energiaselvitys, energiatodistus ja tasauslaskelma, rakenteiden tiiveyden tarkistusasiakirja**
- Tarvittavat **lausunnot** / selvitykset muilta viranomaisilta
- **Julkisivujen väriyysuunnitelma**
- **Jätevesijärjestelmän rakennustapaseloste** (*viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla*)
- **Rakennusoikeuslaskelma** (*rakennettujen ja rakennettavan rakennuksen laajuustiedot*)
- *Rakennushanketietolomaketta RH-1 ja RH-2 ei tarvitse liitteeksi, kun lupahakemus jätetään Lupapisteeseen.*

Rakennuspaikan osoite: Lupahakemukseen tulee merkitä rakennuspaikan osoite. Asemakaavan ulkopuolelle rakennettaessa hakijan tulee merkitä rekisterikarttaan tieyhteys rakennuspaikalle, mikäli se ei muuten selviä hakemuksesta. Saareen rakennettaessa hakija tulee merkitä rekisterikarttaan auto- ja venepaikat. Lisätietoja haja-asutusalueen osoitteista: Mittaus- ja kiinteistöt, paikkatietoinsinööri, puh 044-794 2518

LISÄKSI TAPAUSKOHTAISESTI:

- **Poikkeamispäätös / suunnittelutarveratkaisupäätös lainvoimaisuustodistuksineen.**
- **Palotekninen selvitys ja turvallisuusselvitys**
- **Selvitys rakennuksen esteettömyydestä**
- **Hulevesiselvitys**
- **Selvitys maaperän puhtaudesta**
- **Pohjaveden hallintasuunnitelma**
- **Ilmoitus väestönsuojasta**
- **Korjausrakentamisen energiaselvitys** (*kun korjataan vanhaa, laajennetaan tai käyttötarkoitusta muutetaan. Lisätietoa korjausrakentamisen energiaselvityslomakkeessa.*)
- **Liittymälupa yleiselle tielle**
- **Erillinen istutussuunnitelma** (*rivitaloissa ja sitä suuremmissa hankkeissa yleensä*)
- **Ympäristölupa**
- **Lomarakennuksen käyttötarkoituksen muutos asuinrakennukseksi** (*lomakkeella esitetään, kuinka lomarakennus täyttää asuinrakennukselle asetetut vaatimukset*)
- **Ilmoitus rakennuksen poistumasta RK9** (*kun rakennus puretaan ja poistetaan rekistereistä*)
- **Selvitys rakennusjätteen käsittelystä** (*kun puretaan rakennuksia tai osaa rakennuksesta*). Selvitys voidaan antaa lupapisteessä.

Paperilomakkeella lupaa haettaessa hakemus ja suunnitelmaliitteet selvityksineen toimitetaan kahtena sarjana rakennusvalvontaan.